

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W BRZESKU**

**Stan sanitarny powiatu brzeskiego
w 2024 roku**

Opracowała:

Dorota Żak - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzesku

**BRZESKO
26 lutego 2025 r.**

Spis treści:

	strona
1. Zasadnicze cele PPIS w Brzesku na 2024 rok.	3
2. Nadzór epidemiologiczny.	4
3. Nadzór sanitarny nad obiektami żywnościowo-żywieniowymi	6
4. Higiena dzieci i młodzieży	15
5. Higiena komunalna	19
6. Higiena pracy	23
7. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	26
8. Oświata zdrowotna i promocja zdrowia.	29
9. Punkt przyjmowania próbek i wydawania wyników.	35
10. Ogólna ocena stanu sanitarnohigienicznego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie brzeskim w 2024 r.	37

1.ZASADNICZYM CELEM PPIS W BRZESKU W 2024 ROKU BYŁO:

- I. Zachowanie priorytetu tworzenia warunków organizacyjnych do utrzymania - odpowiednio do właściwości rzeczowej - właściwego (dobrego) stanu sanitarnohigienicznego i zapewnienia możliwie najwyższego poziomu (pomyślnego) bezpieczeństwa epidemiologicznego na terenie powiatu brzeskiego, celem zachowania zdrowia i dobrego stanu psychofizycznego jego mieszkańców.

- II. Osiągnięcie i utrzymanie - określonego budżetem zadaniowym, ale także faktycznymi, uzasadnionymi potrzebami powiatu brzeskiego - potencjału organizacyjnego oraz struktury etatowej, a także stałe doskonalenie w realizacji zadań zakresowych i zlecanych.

Cele te zostały osiągnięte

2. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY

2.1. Nadzór nad chorobami zakaźnymi

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzesku w 2024 roku wpłynęło 2846 zgłoszeń podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne z terenu powiatu brzeskiego.

Zarejestrowano między innymi zgłoszenia jednostek chorobowych, które zamieszczone w poniżej:

Jednostka chorobowa	2023	2024
Salmonelloza zatrucia pokarmowe	36	31
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	15	67
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	168	180
Płonica	125	94
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> (Róża)	16	24
Borelioza	134	90
Kleszczowe zapalenie mózgu	6	6
Wirusowe zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0
Ospa wietrzna	286	466
Różyczka	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	0	5
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	0	4
Świnka	3	0
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	760	762
Gruźlica	9	11
Tęžec	0	0
Krztusiec	1	83

Porównania dotyczą analogicznych okresów tj.: lat 2023 do 2024.

Odnotowano wzrost zachorowań (w analogicznych okresach) na:

- Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy: w 2024 roku zarejestrowano 67 przypadki w 2023 roku zarejestrowano 15 przypadków zachorowań
- Ospa wietrzna: w 2024 roku zarejestrowano 466 zachorowań - w 2023 roku zarejestrowano 286 zachorowania
- Krztusiec: w 2024 r zarejestrowano 83 przypadki – w 2023 r zarejestrowano 1 potwierdzony przypadek.

- W 2024 r zarejestrowano 11 zachorowań na gruźlicę – w 2023 r zarejestrowano 9 zachorowań
- Róża: w 2024 r. zarejestrowano 24 przypadki przy 16 zarejestrowanych w 2023 r.
- WZW typu B i C w 2024 r zarejestrowano 9 zakażeń przy 0 rejestrze w 2023 r.
- W 2024 r zarejestrowano 11 zachorowań na gruźlicę – w 2023 roku zarejestrowano 9 zachorowań

Odnotowano spadek zachorowań (w analogicznych okresach) na:

- Borelioza w 2024 r zarejestrowano 90 przypadków – w 2023 r zarejestrowano 134 przypadki
- Płonica: w 2024 r zarejestrowano 94 przypadki przy 125 zachorowaniach w 2023 r
- Salmonella zatrucia pokarmowe: w 2024 r zarejestrowano 31 przypadki – w 2023 r zarejestrowano 31

2.2 Szczepienia ochronne

Szczepienia ochronne są jedną z podstawowych zasad profilaktyki chorób zakaźnych. Dobre wykonawstwo szczepień ochronnych wynika z pracy punktów szczepień, prowadzonego nadzoru, stanu uświadomienia rodziców, zaopatrzenia i dystrybucji szczepionki. Na terenie powiatu brzeskiego zaczynają odgrywać coraz większą rolę ruchy antyszczepionkowe. Rodzice już na oddziale noworodkowym podpisują oświadczenie braku zgody na szczepienia ochronne swojego dziecka. W roku 2024 do osób uchylających się od szczepień wystosowano 116 pism z prośbą o uzupełnienie szczepień ochronnych. Upomnienia wystawiono dla 74 osób uchylających się od szczepień ochronnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzesku sprawuje nadzór nad 25 punktami szczepień. W roku 2024 przeprowadzano w punktach szczepień 27 kontroli sanitarnych – które nie wykazały nieprawidłowości oraz 2 kontrole sanitarne tematyczne przeprowadzone w związku przerwaniem łańcucha chłodniczego, podczas których stwierdzono nieprawidłowości- brak nadzoru nad przechowywaniem preparatów szczepionkowych. Za brak nadzoru na przechowywaniu preparatów szczepionkowych wystawiono 2 decyzje płatnicze. W 2024 r odnotowano 2 odczyny poszczepienne poważne po szczepionkach Infanrix Hexa, Prewenar 13, Hexacima, 7 odczynów poszczepiennych łagodnych po szczepionkach Pentaxim, Tdap, MMR II, Varilrix, Prewenar 13, Infanrix IPV. Szczepionki w punktach szczepień przechowywane prawidłowo temperaturze 2-8 st. C, w lodówkach, które zaopatrzone są w całodobowy monitoring temperatury z powiadamianiem SMS w przypadku przekroczeń temperatury lub braku zasilania energii. Świadczeniodawcy systematycznie doposażają swoje placówki w urządzenia UPS.

2.3 Lecznictwo

W roku 2024 r. nadzorem objęto 145 obiektów, przeprowadzono 100 kontroli, 93 planowe oraz 7 pozaplanowych w podmiotach leczniczych w zakresie sprawowania nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia w których udzielane są świadczenia zdrowotne. Otrzymano 2 sygnały obywatelskie, przeprowadzono kontrole interwencyjne, sygnały uznano za bezzasadne. Prowadzone jest postępowanie administracyjne w Szpitalu Powiatowym w Brzesku dotyczące O/ Urologii. Na oddziałach szpitalnych zarejestrowano 6 nowych ognisk epidemicznych oraz wygaszono 2 rozpoczęte w 2023 r.

Zgłoszono 126 potwierdzonych czynników biologicznych u pacjentów nowoprzyjętych bądź w trakcie hospitalizacji w szpitalu.

3. NADZÓR SANITARNY NAD OBIEKTAMI ŻYWNOŚCIOWO- ŻYWIENIOWYMI

Do zadań Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku należy stały nadzór sanitarny nad warunkami produkcji, obrotu i jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz przedmiotów użytku mających wpływ na zdrowie człowieka.

W szczególności do zadań sekcji należy:

- prowadzenie kompleksowych, tematycznych i interwencyjnych kontroli sanitarnych dotyczących higieny produkcji, żywienia zbiorowego oraz obrotu żywnością,
- prowadzenie postępowania administracyjnego w nadzorowanych obiektach,
- nadzór nad jakością wody używanej w obiektach produkcji, żywienia zbiorowego i obrotu żywnością,
- nadzór nad transportem żywności oraz handlem obwoźnym,
- nadzór nad żywnością w obiektach ruchomych i tymczasowych,
- nadzór nad znakowaniem i wprowadzaniem do obrotu suplementów diety,
- pobieranie próbek żywności, przedmiotów użytku w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności oraz w ramach kontroli doraźnych,
- przeprowadzanie testów jakości tłuszczów smażalniczych w zakładach żywienia zbiorowego,
- rozpatrywanie sygnałów obywatelskich w sprawie niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz stanu sanitarnego obiektów,
- udział w opracowaniu ognisk zatruć pokarmowych,
- nadzór nad wytwórniami i miejscami obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- podejmowanie działań w stosunku do niebezpiecznej żywności znajdującej się

w obrocie na podstawie powiadomień alarmowych, informacyjnych z obszaru kraju oraz innych krajów członkowskich UE i EFTA w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności (RASFF),

- prowadzenie bazy danych obiektów będących pod nadzorem PPIS w Brzesku,
- przeprowadzanie granicznych kontroli sanitarnych oraz wydawanie świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy/materiał lub wyrób przeznaczony do kontaktu z żywnością przekraczający granicę,
- współpraca z innymi jednostkami zajmującymi się nadzorem nad jakością zdrowotną żywności, jak Inspekcja Weterynaryjna, Państwowa Inspekcja Handlowa, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Krajowa Administracja Skarbowa, Wojskowy Ośrodek Medycyny Prewencyjnej,
- sporządzanie planów oraz sprawozdań z zakresu prowadzonych działań.

3.1 Na terenie powiatu brzeskiego nadzorem sanitarnym w roku 2024 objęto 893 obiekty produkujące, wprowadzające do obrotu żywność w tym:

- zakłady produkcji żywności – 198,
- zakłady żywienia zbiorowego (w tym restauracje, zakłady małej gastronomii, zakłady usług cateringowych, stołówki w szkołach, przedszkolach, szpitalach itp.) – 273,
- zakłady obrotu środkami spożywczymi (sklepy, supermarkety, hurtownie, kioski, inne obiekty obrotu, apteki, środki transportu) – 436,
- wytwórnie materiałów do kontaktu z żywnością – 5,
- miejsca obrotu materiałami do kontaktu z żywnością – 22.

W 2024 roku przeprowadzono łącznie 625 kontroli, w tym 275 kontroli doraźnych obejmujących kontrole interwencyjne, zatwierdzenia, pobory próbek, kontrole sprawdzające oraz 5 kontroli granicznych w związku ze zgłoszonym eksportem środków spożywczych. Kontrole interwencyjne przeprowadzane były w związku ze zgłaszanymi wnioskami dot. nieprawidłowości w obiektach żywieniowych oraz obrotu żywnością, a także w związku z powiadomieniami wynikającymi z systemu RASFF. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dot. stanu sanitarno-technicznego w nadzorowanych obiektach wszczęto 135 postępowań administracyjnych, wydano 103 decyzje płatnicze oraz nałożono 43 mandaty karne na kwotę 7600 zł. Wydano 170 decyzji administracyjnych, w tym 15 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, 55 decyzji umarzających postępowanie administracyjne oraz 100 decyzji wykreślających zakład z rejestru zakładów podlegających

urzędowej kontroli organów PIS. W związku z rozpoczęciem działalności lub poszerzeniem zakresu prowadzonej działalności wydano 91 decyzji zatwierdzających/zmieniających. Do rejestru zakładów wpisano 107 nowych obiektów. Do badania pobrano łącznie 168 próbek środków spożywczych i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach urzędowej kontroli żywności, w tym 5 próbek doraźnych, z których 3 w wyniku sygnałów obywatelskich. 2 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością pobranych w związku z interwencją konsumenta zostało zakwestionowane w wyniku przeprowadzonych analiz – badania organoleptycznego oraz migracji do żywności pierwszorzędowych amin aromatycznych. W powyższej sprawie wydano decyzję nakazującą wycofanie z obrotu oraz przekazano sprawę do systemu powiadamiania w ramach sieci RASFF.

3.2 Wskaźniki działalności nadzorowej w 2024 r.

Liczba obiektów wg ewidencji	934
Liczba obiektów skontrolowanych	562
Liczba kontroli	625
Liczba wszcząć postępowania administracyjnego	135
Liczba decyzji administracyjnych, w tym wykreślających z rejestru	170/100
Liczba decyzji płatniczych	103
Liczba nałożonych mandatów	43
Kwota nałożonych mandatów (zł)	7600 zł
Liczba wniosków do MPWIS o nałożenie kary pieniężnej	0
Liczba decyzji zatwierdzających	91
Liczba wydanych zaświadczeń o wpisie do rejestru	228
Liczba pobranych próbek do badań	168

Najczęstszymi stwierdzanymi nieprawidłowościami podczas przeprowadzanych kontroli w nadzorowanych obiektach, co do których wydano decyzje administracyjne było:

- niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu,
- nieprawidłowy stan techniczny ścian, sufitów, posadzek, wyposażenia w pomieszczeniach zakładu,
- wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych,
- przechowywanie środków spożywczych w niewłaściwych warunkach (niewłaściwa temperatura, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, brudne regały i półki, żywność niezabezpieczona przed wtórnym zanieczyszczeniem),
- brak wdrożenia i przestrzegania procedur GHP/GMP i zasad systemu HACCP, w tym

brak aktualnego wyniku badania wody

- brak do wglądu orzeczeń z badań przeprowadzonych do celów sanitarno-epidemiologicznych.

a) Zakłady produkujące żywność:

W powiecie brzeskich zarejestrowano 198 zakładów produkujących żywność, w tym piekarnie, ciastkarnie, młyny, gospodarstwa rolne, wytwórnie lodów, automaty do lodów, wytwórnie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, browar, wytwórnie substancji dodatkowych, przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe, wytwórnie wyrobów garmażeryjnych. Pod nadzorem PPIS w Brzesku znajdują się zarówno zakłady produkujące i dostarczające żywność na rynek lokalny (tj. piekarnie, ciastkarnie, automaty do lodów, młyny), jak i obiekty zaopatrujące rynek krajowy i rynki zagraniczne (tj. browar, wytwórnia środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, przetwórnica owocowo-warzywna, wytwórnia substancji dodatkowych).

Skontrolowano 112 obiektów, w 17 stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne m.in. nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny ścian, brak do wglądu orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych, brak aktualnego wyniku badania wody. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 150 zł, wydano 15 decyzji płatniczych, 13 decyzji umarzających postępowanie oraz 2 decyzje nakazujące doprowadzanie do należytego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitów w zakładach. Ponadto przeprowadzono 5 kontroli partii towarów objętych kontrolą graniczną, w wyniku których wydano 16 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy oraz 5 decyzji płatniczych.

b) Obiekty obrotu handlowego żywnością

Nadzorem sanitarnym objęto 436 obiektów obrotu żywnością. Na terenie powiatu brzeskiego znajduje się 25 obiektów o dużej powierzchni handlowej zaliczanych pod względem powierzchniowym do marketów. Placówki te znajdują się pod szczególnym nadzorem ze względu na różnorodność sprzedawanego asortymentu towaru.

Przeprowadzono 337 kontroli w 320 zakładach, wydano 7 decyzji nakazowych, 20 decyzji umarzających, 45 decyzji płatniczych, nałożono 28 mandatów karnych na kwotę 4450 zł.

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych,
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, stanowisk, urządzeń, sprzętu,
- brak bieżącej czystości i porządku w pomieszczeniach,
- brak aktualnego wyniku badania wody,

- przechowywanie środków spożywczych niezgodnie z zaleceniami producentów, w tym niezachowanie łańcucha chłodniczego oraz zamrażanie mięs.

W trakcie kontroli szczególną uwagę zwracano m.in. na warunki przechowywania żywności, w szczególności żywności nietrwałej mikrobiologicznie i konfekcjonowanej w miejscu sprzedaży, warunków magazynowania i transportu, temperatury składowania, prawidłowości sprzedaży żywności pochodzenia zwierzęcego w tym źródeł pochodzenia, dokumentacji towarzyszącej oraz sprzedaży owoców i warzyw pod kątem dokumentacji związanej z identyfikacją dostawców oraz kraju pochodzenia.

c) Zakłady żywienia zbiorowego

Nadzorem objęto 273 zakłady żywienia zbiorowego w tym typu otwartego (restauracje, mała gastronomia, w tym w obiektach ruchomych i tymczasowych, gospodarstwa agroturystyczne), typu zamkniętego (stołówki szkolne i przedszkolne, bloki żywienia w szpitalach, w domach opieki społecznej, stołówki na półkoloniach, obozach i zimowiskach, bloki żywienia w żłobkach stołówki pracownicze) oraz zakłady usług cateringowych.

Przeprowadzono 135 kontroli w 118 zakładach, wydano 14 decyzji umarzających postępowanie, 8 decyzji nakazowych (głównie w zakresie doprowadzenia do należytego stanu technicznego pomieszczeń, wyposażenia, przedłożenia dokumentacji), 36 decyzji płatniczych, nałożono 13 mandatów karnych na kwotę 2500 zł. W wyniku niespełnienia warunków w zakresie wymaganej infrastruktury technicznej oraz wymagań sanitarnych wydano 1 decyzję odmawiającą zatwierdzenia zakładu. W związku z odprowadzaniem ścieków do gruntu sprawę przekazano do właściwego miejscowo Burmistrza Gminy.

Najczęściej stwierdzone uchybienia to:

- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia,
- brak aktualnego wyniku badania wody,
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny urządzeń, w tym pieców, chłodziarek, zamrażarek oraz drobnego sprzętu,
- brak segregacji surowców i półproduktów w urządzeniach chłodniczych i mroźniczych, niewłaściwie przechowywane półprodukty oraz gotowe wyroby,
- przeterminowane środki spożywcze,
- brak zapisów wynikających z procedur GHP/GMP oraz systemu HACCP
- brak obliczonej normy średnioważonej dla żywionej grupy wiekowej dzieci i młodzieży wynikających z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej w jednostkach systemu oświaty.

- **Stołówki w placówkach szkolnych i przedszkolnych**

W 2024 r. przeprowadzono kontrole w 31 placówkach szkolnych i przedszkolnych znajdujących

się pod nadzorem PPIS w Brzesku, w 4 stwierdzono nieprawidłowości, w tym w zakresie stanu technicznego pomieszczeń kuchennych, obliczania normy żywieniowej zgodnie z grupą wiekową, stanu sanitarnego oraz wdrożenia procedur Dobrej Praktyki Higienicznej. Nałożono 1 mandat na kwotę 100 zł. Termin wykonania decyzji nakazowej w jeden z placówek został przesunięty na przyszły rok w związku z koniecznością zabezpieczenia środków finansowym w budżecie na rok 2025 na dokończenie przebudowy węzła kuchennego. Jednocześnie z uwagi na fakt, że była to kolejna zmiana terminu wykonania obowiązków wynikających z decyzji oraz placówka przygotowuje i podaje do konsumpcji posiłki dla 375 dzieci, a pomieszczenia węzła żywieniowego nie spełniają odpowiednich wymogów sanitarno-technicznych wyznaczony termin wykonania obowiązków niniejszej decyzji uznano za ostateczny.

W części obiektów dzięki pozyskanym środkom zakupiono nowe sprzęty i urządzenia, ponadto na bieżąco dokonywano niewielkich napraw i modernizacji. Podczas kontroli przeprowadzano ocenę żywienia dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych, zgodnie z aktualnymi rekomendacjami oraz przepisami prawnymi z zakresu żywienia dzieci i młodzieży, a także spełnienia odpowiednich wymagań dla danej grupy wiekowej, wynikające z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej.

- **Wytwórnictwo i miejsca obrotu materiałów do kontaktu z żywnością**

Nadzorem objęto 27 obiektów, w tym 5 zakładów produkujących materiały i wyroby do kontaktu z żywnością. Na terenie powiatu produkowane są opakowania metalowe (puszki napojowe, żywnościowe oraz wieczka), kubki papierowe, niewielkie ilości wyrobów ceramicznych oraz prowadzone jest zdobienie wyrobów szklanych.

W 2024 r. przeprowadzono 15 kontroli w obiektach, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto pobrano 3 próbki wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, wszystkie wyprodukowane na terenie powiatu, wyniki przeprowadzonych analiz były zgodne z obowiązującymi przepisami. W ramach sygnału obywatelskiego pobrano do analizy 2 próbki wyrobu do kontaktu z żywnością, które zostały zakwestionowane, a następnie wycofane z obrotu i zgłoszone do powiadomień sieci RASSF.

d) Współpraca z innymi jednostkami zajmującymi się nadzorem nad jakością zdrowotną żywności.

Nadzór nad jakością zdrowotną żywności sprawuje kilka organów o charakterze inspekcyjnym. Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną oparta jest o podpisane między inspekcjami porozumienie, co skutkuje stałą, bieżącą współpracą polegającą w szczególności na wymianie informacji oraz prowadzeniu wspólnych kontroli i szkoleń. W 2024 r. przeprowadzono 2 kontrole wspólne z przedstawicielami IW na placach targowych w zakresie oceny warunków sprzedaży produktów odzwierzęcych. W ramach współpracy otrzymano od Powiatowego

Lekarza Weterynarii przekazanie wyniku badań właścicielskich z gospodarstwa działającego w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego, w którym wykryto obecność *Salmonella Enteritidis* w 25 g próbki kału drobiu z chowu przydomowego. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego nie stwierdzono wprowadzania do obrotu jaj przez właściciela gospodarstwa. Ponadto przekazano do PLW w Brzesku sprawozdanie z badań oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe odzwierzęcych czynników chorobotwórczych i bakterii komensalnych próbki pobranej w ramach monitoringu.

W ramach współpracy z Wojskowym Ośrodkiem Medycyny Prewencyjnej – Kraków przeprowadzono wspólną kontrolę w obiekcie zaopatrującym odbiorcę wojskowego, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości w zakładzie.

W ramach współpracy z Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych otrzymano przekazanie zgłoszenia dot. wprowadzania do obrotu w sklepie znajdującym się na terenie powiatu brzeskiego cukierków zawierających niedozwoloną substancję dodatkową – dwutlenek tytanu. W ramach postępowania wyjaśniającego nie stwierdzono na stanie kwestionowanego produktu.

W ramach współpracy z Inspekcją Handlową otrzymano interwencję konsumenta dot. wprowadzania do obrotu przeterminowanych środków spożywczych oraz niewłaściwego stanu sanitarnego, w związku z którą przeprowadzono postępowanie kontrolne, które nie potwierdziło nieprawidłowości ujętych w piśmie.

e) Pozostałe współprace między jednostkami

W związku z przekazaniem przez Policję pismem dotyczącym uboju kurczaków na terenie lokalu gastronomicznego podjęto niezwłoczne działania zgodnie z kompetencjami, podczas kontroli nie stwierdzono śladów wykonywania ww. czynności, jednak w związku ze stwierdzeniem licznych nieprawidłowości natury sanitarno-higienicznych nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 700 zł oraz wydano zalecenia, które zostały wykonane.

Otrzymano także informację w sprawie zgonu osoby na skutek zatrucia alkoholem metylowym, podjęto współpracę z Komendą Policji w Czchowie oraz przeprowadzono działania kontrolne w obiekcie znajdującym się na wskazanym terenie, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sprzedaży alkoholu. Na stronie internetowej PSSE w Brzesku umieszczono także informację przestrzegającą przed zakupem alkoholu z nieznanego źródła. Ponadto przekazano do Policji 2 interwencje obywatelskie – jeden z sygnałów dotyczył sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i osobom nietrzeźwym w sklepie na terenie powiatu brzeskiego. Druga interwencja dotyczyła podejrzenia popełnienia przestępstwa, polegającego na podszywaniu się pod dane osobowe sygnalisty.

Ponadto jeden z ww. sygnałów zawierał informację o sprzedaży alkoholu oraz papierosów bez

akcyzy w sklepie na terenie powiatu brzeskiego, w związku z czym sprawę przekazano także do Urzędu Skarbowego.

3.3. Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Zgodnie z opracowanym „*Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa małopolskiego*” pobierane są próbki żywności do badań laboratoryjnych. Pobierane są one u producentów oraz w miejscach obrotu hurtowego i detalicznego.

W 2024 r. pobrano do badania 163 próbki w ramach urzędowej kontroli i monitoringu oraz 5 próbek doraźnych, W wyniku przeprowadzonych analiz 2 próbki wyrobu do kontaktu z żywnością zostały zakwestionowane w zakresie niewłaściwych cech organoleptycznych, a także przekroczenie migracji do żywności pierwszorzędowych amin aromatycznych, dodatkowo 2 próbki zakwestionowano w zakresie znakowania produktu. Na skutek otrzymanych wyników podjęto działania zgodnie z kompetencjami. Pozostałe próbki nie zostały zakwestionowane, badane parametry były zgodne z obowiązującymi normami.

3.4. Postępowanie w ramach systemu RASFF

RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed) służy do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli w Europie będącymi członkami tego systemu. Do systemu wprowadzane są informacje o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następujących w wyniku zidentyfikowania takich produktów.

Do wymiany informacji w obrębie systemu służą przygotowane formularze obejmujące trzy rodzaje powiadomienia:

- **powiadomienie informacyjne** oznacza powiadomienie w iRASFF o bezpośrednim lub niebezpośrednim ryzyku związanym z żywnością, materiałem do kontaktu z żywnością lub paszą, które nie wymaga podjęcia szybkich działań przez innego członka sieci RASFF (inny kraj członkowski);
- **powiadomienie alarmowe** (zwane także powiadomieniem o zagrożeniu) oznacza powiadomienie w iRASFF o poważnym bezpośrednim lub niebezpośrednim ryzyku związanym z żywnością, materiałem do kontaktu z żywnością lub paszą, które wymaga lub może wymagać podjęcia szybkich działań przez innego członka sieci RASFF (inny kraj członkowski);
- **powiadomienie news** (zwane także powiadomieniem o aktualnych zdarzeniach) oznacza powiadomienie w iRASFF o ryzyku związanym z żywnością, materiałem do

kontaktem z żywnością lub paszą zgodnie, które pochodzi z nieformalnego źródła, zawiera niezwyfikowane informacje lub dotyczy jeszcze niezidentyfikowanego produktu.

W 2024 r. otrzymano 23 powiadomienia informacyjne oraz 18 powiadomień alarmowych. W związku z powiadomieniami przeprowadzono postępowania wyjaśniające w 117 obiektach, w przypadku stwierdzenia w obrocie kwestionowanych środków spożywczych objętych powiadomieniem zostały one wycofywane z obrotu.

Zgłoszono 1 powiadomienie własne – powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań w sprawie migracji 4,4'-diaminodifenyloketanu z wyrobu do kontaktu z żywnością pobranego i zbadanego na skutek interwencji obywatelskiej.

3.5. Zatrucia pokarmowe

W 2024 r. nie zgłoszono żadnego zatrucia pokarmowego związanego z żywieniem prowadzonym na terenie powiatu.

3.6. Sygnały obywatelskie

W 2024 r. przyjęto 34 sygnały obywatelskie w sprawie niewłaściwej jakości żywności wprowadzanej do obrotu, w tym potraw, niewłaściwego stanu sanitarnego w obiektach, niewłaściwej higieny personelu, niezachowania reżimu sanitarnego podczas produkcji posiłków, przetrzymywania towarów przed magazynem sklepów wielkopowierzchniowych, a także nieprawidłowego postępowania ze zużytym olejem posmażalniczym. Zgłoszone sygnały dotyczyły 17 zakładów obrotu żywnością, 14 zakładów żywienia zbiorowego, 2 zakładów produkcji żywności oraz 1 obiektu wprowadzającego do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Osiem z nich uznano za zasadne lub częściowo zasadne, podjęto odpowiednie działania, które doprowadziły do poprawy stanu w zakładach. W związku z otrzymanym sygnałem obywatelskim, dotyczącym wprowadzania do obrotu wyrobów do kontaktu z żywnością o niewłaściwej jakości podjęto działania kontrolne oraz pobrano do badań 2 próbki produktów ujętych w interwencji. W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono niewłaściwe cechy organoleptyczne produktu z zakresie oceny smaku i zapachu, a także przekroczenie migracji do żywności pierwszorzędowych amin aromatycznych. W związku z powyższym wydano decyzję zakazującą wprowadzanie do obrotu kwestionowanego produktu, zgłoszono produkt w ramach powiadomienia sieci RASFF, a także przekazano sprawę do właściwego miejscowo PSSE sprawującego nadzór nad dystrybutorem produktu.

Ponadto w 2 obiektach stwierdzono nieprawidłowości nieujęte w sygnałach obywatelskich, dotyczące znakowania magazynowanych półproduktów, w związku z czym nałożono mandat

karny oraz wydano zalecenie. Druga nieprawidłowość dotyczyła stanu sanitarno-technicznego wyposażenia sklepu, w wyniku której wydano decyzję nakazującą.

Pozostałe wnioski rozpatrzono negatywnie – kontrole nie potwierdziły nieprawidłowości we wskazanym zakresie.

W 2024 roku stan sanitarny powiatu brzeskiego w zakresie nadzoru nad obiektami produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, a także zakładami żywienia zbiorowego oceniono na zadowalającym poziomie. Większość obiektów spełniała wymagania sanitarno-higieniczne, w niektórych stwierdzono pewne nieprawidłowości i uchybienia, głównie w zakresie stanu sanitarnego urządzeń, pomieszczeń, stanowisk czy wdrożenia Dobrych Praktyk Higienicznych. Duża część zakładów posiada odpowiednie zaplecze sanitarne, w kilku przypadkach konieczne było wydanie zaleceń dotyczących modernizacji infrastruktury. Celem utrzymania i poprawy standardów sanitarnych niezbędne jest prowadzenie kontroli kompleksowych i tematycznych w obiektach będących pod nadzorem, a także edukacja w zakresie przestrzegania wymogów sanitarnych.

4. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Stanowisko d.s. Higieny Dzieci i Młodzieży obejmuje nadzorem sanitarnym placówki oświatowo – wychowawcze (żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe, zespoły szkół (w skład których wchodzi przedszkola i szkoły podstawowe), szkoły ponadpodstawowe, placówki pracy pozaszkolnej, wypoczynku i rekreacji) łącznie 154 placówki, w tym placówki podległe pod Starostwo Powiatowe – Wydział Edukacji.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2024 r, przeprowadzono 158 kontroli realizując kontrole planowane kompleksowe oraz doraźne, z czego 105 kontroli planowych, 17 kontroli wypoczynku zimowego, 15 kontroli wypoczynku letniego, 14 kontroli z przygotowania placówek szkolnych do nowego roku szkolnego, 4 kontrole odbiorowe i 3 interwencyjne.

Na 2024 r, zaplanowano 105 kontroli planowych, wykonano 105.

Oceniono, iż w złym stanie sanitarnotechnicznym było 8 placówek, w 4 placówkach stwierdzono brak wyników potwierdzających wykonanie pomiarów oświetlenia sztucznego (elektrycznego), weryfikujących jego poprawność, dodatkowe usterki to: zły stan sanitarno-techniczny ścian w salach zabaw dla dzieci oraz w toaletach, zły stan techniczny dojścia do szkoły. Wydano 12 decyzji administracyjnych nakazowych (w tym 3 zmieniające termin wykonania , 1 umorzenie) i 9 decyzji płatniczych na kwotę 2 546 zł. W 4 placówkach nakazy decyzji zostały wykonane przed terminem. W 72 placówkach edukacyjnych przeprowadzono działania edukacyjne, polegające m.in. na omówieniu działań profilaktycznych dotyczących wszawicy i prawidłowego mycia rąk, omówieniu wytycznych przy planowaniu rozkładu zajęć

oraz przerw dla uczniów, bezpiecznego wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży, oraz działania edukacyjne dot. profilaktyki wad postawy.

Podczas przeprowadzanych bieżących kontroli sanitarnych szczególnej uwadze podlegają następujące aspekty działalności placówki:

- warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach i przedszkolach,
- sposób organizacji i wyposażenia stanowiska pracy, z którego korzysta uczeń, w szczególności czy zapewniono właściwy rodzaj sprzętu i mebli edukacyjnych,
- przestrzeganie zasad higieny pracy umysłowej ucznia - rozkład zajęć w ciągu dnia i tygodnia),
- nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w pracowniach chemicznych (odpowiednie oznakowanie, przechowywanie, karty charakterystyki, odzież ochronna dla pracownika pracowni),
- nadzór nad warunkami funkcjonowania pracowni komputerowych i świetlic,
- nadzór nad przestrzeganiem zakazu palenia tytoniu na terenie szkoły,
- nadzór nad zimowym i letnim wypoczynkiem dzieci i młodzieży.
- działania kontrolne oraz edukacja zdrowotna w środowisku szkolnym na rzecz eliminacji ryzyka rozwoju wad postawy u dzieci i młodzieży.

Oceniając warunki do utrzymania higieny osobistej stwierdzono, że wszystkie placówki posiadają instalację bieżącej, zimnej i ciepłej wody, co jest szczególnie istotne w kontekście wymagań określonych w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1604). W przebiegu kontroli pomieszczeń higieniczno-sanitarnych zwraca się uwagę, aby umywalki były zaopatrzone w mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki do rąk, środki dezynfekcyjne, kosze na odpady, a w przypadku WC - pojemniki z papierem toaletowym. Kontrolowanym aspektem sanitarnym są również warunki związane z właściwym stosowaniem i przechowywaniem środków czystości w tym środków dezynfekcyjnych.

Stanowisko pracy, z którego korzysta uczeń (sprzęt i meble edukacyjne), ma istotny wpływ na jego postawę i zdrowie, dlatego też ważne jest, aby każdy uczeń korzystał z mebli dostosowanych do jego wzrostu. W związku z tym zwraca się uwagę na odpowiedni dobór mebli dla uczniów, ich stan techniczny, posiadany certyfikat oraz parametry ergonomiczne. Z przeprowadzonych kontroli wynika, że sukcesywnie, w miarę możliwości, sprzęt i meble edukacyjne są wymieniane na nowe, posiadające atesty lub certyfikaty. Oceniono 53 stanowiska meblowe, oznakowane właściwie i dostosowane do ergonomii dzieci przedszkolnych.

Oceniając infrastrukturę sportową, wykorzystywaną do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach stwierdza się, że sytuacja ulega poprawie. W Zespole Szkolnym w Uściu Solnym zakończono remont placówki, w ramach którego wykonano: wyremontowano toalety dla uczniów, kotłownię, położono nowe posadzki, ściany po generalnym remoncie, wokół szkoły przeprowadzono remont związany z wymianą nawierzchni, budową poliuretanowego wielofunkcyjnego boiska sportowego, modernizacją boiska trawiastego. W szkole podstawowej w Kątach oddano do użytku nową halę gimnastyczną z zapleczem sanitarnym i 3 sale lekcyjne. W 3 szkołach podstawowych na terenie Gminy Brzesko oddano do użytku łukowe sale sportowe z łącznikiem do istniejącego budynku szkoły, (Poręba Spytkowska, Bucze i Szczepanów). Obiekty te zrealizowano w ramach przedsięwzięcia pn.: "Budowa budynku sali sportowej i łącznika do istniejącego budynku szkoły podstawowej z niezbędną infrastrukturą techniczną i instalacjami wewnętrznymi z przebudową zewnętrznego odcinka wewnętrznej kanalizacji sanitarnej i przebudowa kanalizacji deszczowej". W kilku placówkach nadal trwają prace remontowe, oraz prace związane z termomodernizacją budynków, są to m.in. ocieplania obiektów, wymiana okien i drzwi zewnętrznych, montaż energooszczędnego oświetlenia, przebudowa systemów grzewczych, systemów wentylacji i klimatyzacji, zastosowanie nowoczesnych systemów zarządzania budynkami, czy instalacji technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii.

W ramach higienicznej oceny pracy umysłowej ucznia dokonuje się oceny rozkładu zajęć edukacyjnych. Zwraca się uwagę na równomierne rozłożenie zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia oraz godziny rozpoczynania zajęć (różnica w rozpoczęciu zajęć w poszczególnych dniach nie powinna być większa niż 1 godzina podobnie jest przy ilości godzin w poszczególnych dniach tygodnia). Szczególnej uwadze poddano aspekt organizacji miejsc na pozostawianie w szkole podręczników i przyborów szkolnych (w odniesieniu do klas IV – VIII szkół podstawowych). Oceniono, że wszystkie placówki na terenie powiatu brzeskiego zapewniają taką możliwość, są to w większości indywidualne szafki uczniowskie lub szuflady i półki w klasach.

Działania edukacyjne na rzecz eliminacji ryzyka wad postawy u dzieci i młodzieży przeprowadzono w 9 placówkach, a w 2 szkołach podstawowych przeprowadzono akcję ważenia tornistrów szkolnych uczniów. Oceną obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych objęto 4 kasy, 82 uczniów. Waga tornistra do 10 % masy ciała ucznia mieści się w normie - u 11 uczniów poddanych badaniom, natomiast u 71 uczniów waga tornistra szkolnego wahała się w zakresie 10-15 % masy ciała ucznia.

Od 1.IX.2024 r, realizowany jest program szczepień p/HPV w szkołach podstawowych. Do programu przystąpiły wszystkie szkoły podstawowe z terenu powiatu brzeskiego, natomiast

udział w programie zadeklarowało 10 szkół, (około 125 uczniów). W ramach programu przeprowadzono spotkania z rodzicami i dyrektorami, przygotowano prezentację dotyczącą kampanii HPV pokazywaną podczas spotkań wychowawców klas z rodzicami ("wywiadówek"). Prezentacja udostępniona została każdemu rodzicowi, który wyraził taką potrzebę.

W szkołach powiatu brzeskiego prowadzona była również edukacja uczniów dotycząca szczepień p/HPV, przeprowadzono spotkania z dyrektorami placówek, wykonywano telefony do dyrektorów szkół z informacją o kampanii, przygotowano prezentację dotyczącą kampanii jako wsparcie dla nauczycieli na wywiadówkach i spotkaniach z rodzicami, przekazano ulotki dotyczące raka szyjki macicy.

Prowadzone są również kontrole gabinetów chemicznych i klaso-pracowni chemicznych. Zwraca się uwagę na odpowiednie przechowywanie i zabezpieczenie substancji i preparatów chemicznych, ich właściwe oznakowanie, karty charakterystyki, terminy ważności odczynników. Przeterminowane substancje i preparaty chemiczne uznawane są jako odpady i należy z nimi postępować jak odpadami niebezpiecznymi.

Pracownię komputerową posiada każda szkoła. Pomieszczenia przeznaczone na tego typu pracownię posiadają w większości właściwy metraż w stosunku do liczby znajdujących się tam komputerów. Zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe* odległości między sąsiednimi monitorami powinny wynosić co najmniej 0,6 m, a między tyłem sąsiedniego monitora - co najmniej 0,8 m.

Większość z kontrolowanych szkół posiada świetlice działające zgodnie ze zgłaszanymi przez rodziców potrzebami. Sprzęt, urządzenia i zabawki służące dzieciom nieuszkodzone, spełniają wymagania bezpieczeństwa. Pod opieką jednego opiekuna przebywa do 25 uczniów.

Coraz więcej szkół korzysta z cateringu w celu zapewnienia uczniom gorącego posiłku. W większości szkół podstawowych i zespołach szkolno-przedszkolnych wydawane są ciepłe posiłki dla dzieci i młodzieży, są to posiłki przygotowywane na miejscu, lub dowożone z innej placówki (catering). We wszystkich placówkach w klasach I – V wydawane są dodatkowe posiłki, organizowane w ramach szkolnych programów pod nazwą „owoce i mleko w szkole”. Ze względu na dużą ilość uczniów korzystających z ciepłych posiłków w większości szkół wydłużono przerwę obiadową tak, aby każdy uczeń miał możliwość, aby spokojnie zjeść posiłek.

W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w kilku placówkach nastąpiła poprawa standardu funkcjonujących stołówek poprzez ich remont lub doposażenie.

Podczas kontroli placówek oświatowych stwierdzono, że we wszystkich obiektach przestrzegany jest zakaz palenia (w widocznych miejscach umieszczone odpowiednie

oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na terenie placówki).

5. HIGIENA KOMUNALNA

5.1. Nadzór nad warunkami higieny środowiska.

Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej (SNHK) w ewidencji nadzoru na rok 2024 posiadała 420 obiektów. Do kontroli na rok 2024 wytypowano 180 obiektów.

W 2024 r. Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej wykonała 253 kontrole (52 nadzorów nad ekshumacją, 178 kontroli z bieżącego nadzoru sanitarnego oraz 23 innych kontroli pozaplanowych, w tym 8 kontroli interwencyjnych) pobrała 114 próbek wody do badań.

W toku działalności SNHK wydano:

a) 76 decyzji merytorycznych, w tym :

- 4 w związku z nadzorem nad obiektami w zakresie warunków sanitarno-higienicznych,
- 51 decyzji zezwalających na wykonanie ekshumacji lub zmieniających termin jej wykonania
- 13 decyzji w zakresie wody do spożycia,
- 7 decyzji w zakresie ciepłej wody użytkowej (Legionella sp.)

b) 47 decyzji płatniczych:

- 4 w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w kontrolowanych obiektach,
- 15 decyzje w związku z nadzorem nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- 4 decyzje w związku z obecnością Legionella sp. w ciepłej wodzie użytkowej,
- 23 za wydanie orzeczenia o jakości wody dla potrzeb Inspekcji Weterynaryjnej
- 1 za opinię sanitarną dla wodociągu

c) 27 postanowień związanych ze sprowadzeniem zwłok z zagranicy,

d) 3 opinie sanitarne: opiniujące projekty uchwał i regulaminy utrzymywania czystości w gminie Dębno , w gminie Gnojnik, opinia sanitarna ws. miejsca wykorzystywanego do kąpieli,

e) 21 orzeczeń o jakości wody dla potrzeb Inspekcji Weterynaryjnej

5.2. Woda do spożycia:

a) liczba urządzeń dostarczających wodę:

- 12 wodociągów publicznych;
- 1 wodociąg zakładowy;

- 4 indywidualne ujęcia wykorzystywane do celów publicznych lub działalności gospodarczej;
- 8 studni publicznych traktowane jako ew. alternatywne źródło wody;

W ramach nadzoru pobrano 112 próbek wody w zakresie nadzoru nad wodą do spożycia (wykonano 107 oznaczeń fizycznych oraz 15 oznaczeń chemicznych).

b) wszystkie z powyższych urządzeń dostarczających wodę, są objęte nadzorem w zakresie przydatności wody do spożycia. Ponadto 6 z nich zostało skontrolowane w ramach bieżącego nadzoru sanitarno-higienicznego, kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie uzdatniania i dostarczania wody;

c) liczba urządzeń dostarczających wodę odpowiadającą wymaganiom - 17;

d) liczba wydanych decyzji administracyjnych: 13 ogółem tym decyzje zmieniające, wygaszające, postępowania dotyczyły:

- Brak przydatności wody do spożycia – wodociąg publiczny Iwkowa-Wojakowa (parametry mikrobiologiczne- stwierdzenie obecności *bakterii grupy coli*, *Escherichia coli*, *enterokoków kałowych* oraz przekroczenie dopuszczalnej: *Ogólna liczba bakterii w (22±2)°C po (68±4) h* .
- Brak przydatności wody do spożycia – Wodociąg lokalny PSP w Wojakowej (obecność *bakterii grupy coli* oraz przekroczenie stężenia azotanów)
- Wszczęcia postępowania w związku z przekroczeniami stężenia chloroformu oraz sumy THM dla Wodociągu zakładowego Browar Okocim, decyzja umarzająca postępowanie po podjęciu działań naprawczych i przedstawieniu dowodów polepszenia jakości wody w postaci sprawozdania z badań wody.
- Wszczęcia postępowania w związku z przekroczeniami stężenia chloroformu dla Wodociągu Nida administrowanego przez Zakład Usług wodnych Wola Rzędzińska oraz Wodociągu zakładowego Browar Okocim (po podjętych działaniach naprawczych i otrzymaniu wyników zgodnych z rozporządzeniem o wodzie do spożycia, postępowania umorzono),
- Brak przydatności wody do spożycia – wodociąg lokalny PSP w Dobrocieszu (*przekroczenie dopuszczalnego poziomu chloru wolnego* oraz stwierdzenie obecności *bakterii grupy coli*,) w wodzie do spożycia, postępowania umorzono.

We wszystkich przypadkach naruszeń higienicznych związanych z jakością wody zostało wszczęte postępowanie administracyjne przez PPIS oraz podejmowane działania naprawcze przez administratorów wodociągów. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych i powtórnych badaniach wody stwierdzono jej przydatność do spożycia.

5.3. Miejsca rekreacji wodnej:

- a) liczba kąpielisk- 0, miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli -1,
- b) liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych ww. obiektów -1
- c) liczba wydanych ocen o przydatności/braku przydatności wody do kąpieli -3
- d) liczba pobranych próbek wody w ramach nadzoru sanitarnego - 2

5.4. Pływalnie

Na terenie powiatu brzeskiego funkcjonuje jedna pływalnia kryta, która od 18 lipca 2024 r. jest nieczynna ze względu na gruntowny remont obiektu. Przewidywany okres zamknięcia obiektu to ok. 10 miesięcy.

Nadzór sanitarny obejmował sprawdzenie jakości próbek wody na pływalni (kontrola sanitarna obiektu zaplanowana na grudzień 2024 r. nie odbyła się ze względu na remont).

- a) liczba pobranych próbek wody na pływalniach - 7; nie stwierdzono przekroczeń w zakresie badanych parametrów
- b) liczba wydanych ocen rocznych pływalni – 1 (dla pływalni krytej za rok 2023)
- c) liczba wydanych decyzji administracyjnych w zakresie kwestionowanej jakości wody 0

5.5. Obiekt nie spełniający definicji pływalni:

- a) liczba skontrolowanych pływalni oraz liczba i rodzaj stwierdzonych uchybień -0 kryta, brak uchybień;-
- b) liczba pobranych próbek wody na pływalniach - 7; nie stwierdzono przekroczeń w zakresie badanych parametrów;
- c) liczba wydanych ocen rocznych pływalni – 1 (dla pływalni krytej, za rok 2023)
- d) liczba wydanych decyzji administracyjnych w zakresie kwestionowanej jakości wody- 0;

5.6. Legionella:

- a) liczba obiektów, w których pobrano próbki- 8; (DPS w Porąbce Uszewskiej- 4, DPS w Borzęcinie -4, Rodzinny Dom opieki w Gnojniku -2 lokalizacje- 6, SP ZOZ w Brzesku- 7, ZOL w Brzesku- 4, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Czchowie- 4, Dom Spokojnej Starości w Gnojniku „Filizanka”-4)
- b) liczba pobranych próbek do badań – pobrano 33 próbki
liczba próbek oraz liczba obiektów, w których stwierdzono przekroczenia z podziałem na skażenie: 4 obiekty, w którym stwierdzono skażenie średnie $100 > \text{liczba jtk w } 100\text{ml} > 1000$
- c) liczba wydanych decyzji administracyjnych- 4;

5.7. Obiekty użyteczności publicznej:

- a) liczba przeprowadzonych kontroli obiektów użyteczności publicznej – 178 (kontrole z w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego)
- b) stwierdzone nieprawidłowości w ramach bieżącego nadzoru jak też wniosków sygnalistów - 3;
- c) liczba wydanych decyzji administracyjnych – 3;
- d) nałożone mandaty karne-liczba oraz kwota – brak mandatów

Stwierdzone nieprawidłowości przedstawiono w poniższym zestawieniu.

- Zakłady fryzjerskie -2 obiekt - zły stan sanitarno-higieniczny braku procedur mycia i dezynfekcji narzędzi wielokrotnego użytku oraz postępowania zapewniającego ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, brak umowy na wywóz odpadów niebezpiecznych, brak środków dezynfekcyjnych dedykowanych do powierzchni, jak również do rąk usługodawcy,
- Zakłady Kosmetyczne -1 obiekt - zły stan sanitarno-higieniczny nieprawidłowości w przechowywaniu i dezynfekcji narzędzi oraz gromadzeniu odpadów

Wobec powyższego wydawano zalecenia pokontrolne, wszczęto 4 postępowania administracyjne, zakończone 4 decyzjami umarzającymi wydanymi na skutek usunięcia nieprawidłowości w kontrolowanych obszarach oraz naliczono 4 decyzje płatnicze za kontrolę sanitarną ze stwierdzonymi uchybieniami,

5.8. Odpady medyczne:

W ramach prowadzonego nadzoru bieżącego w zakładzie fryzjerskim (Barber) zakwestionowano pojedynczy przypadek nieprawidłowego składowania odpadów pozabiegowych polegający na braku potwierdzenia przekazania odpadów medycznych do firmy specjalizującej się w ich utylizacji (kategoria 18 01 02 03).

5.9. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w miejscach użyteczności publicznej, z uwzględnieniem postępowań (ich liczba oraz rodzaj obiektu) w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ww. ustawy - brak stwierdzonych uchybień w tym zakresie.

5.10. Liczba wydanych opinii w zakresie organizacji imprez masowych .

W 2024 r. Nadzór Zapobiegawczy opiniował 4 imprezy masowe.

Imprezy masowe zorganizowane były przez Urzędy Miasta Brzesko oraz Urzędy Gminy w Borzęcinie, Czchowie i Gnojniku.

Są to imprezy cykliczne o charakterze rozrywkowym, w programie której powtarzalnymi elementami są występy taneczno-wokalne oraz gry i zabawy dla uczestników, wystawy zabytkowych pojazdów.

5.11. Liczba rozpatrzonych wniosków/ sygnałów obywatelskich

W roku 2024 do Sekcji Nadzoru Higieny Komunalnej wpłynęło 13 wniosków o podjęcie interwencji. 4 wnioski przekazano do załatwienia do organu właściwego miejscowo i rzeczowo, w przypadku pozostałych 9 wniosków podjęto czynności w zakresie posiadanych kompetencji. Sprawy dotyczyły m.in. nieprawidłowości w sposobie gromadzenia odpadów komunalnych, niedziałającej wentylacji mechanicznej w obiekcie odnowy biologicznej, ilości gryzoni w piwnicach bloków mieszkalnych, nielegalnego składowiska odpadów komunalnych, złego stanu sanitarno-technicznego toalet publicznych oraz nieprawidłowości przy hodowli drobiu.

Wnioski:

- W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu brzeskiego wzrasta w sposób zauważalny standard obiektów użyteczności publicznej, zwłaszcza wyposażenia bazy noclegowej w obiektach świadczących usługi hotelarskie i inne tego typu obiekty oraz wyposażenia zakładów świadczących usługi fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej. Gospodarka odpadami komunalnymi, ściekowymi jest w tych obiektach prowadzona w sposób prawidłowy.
- Właściciele placówek wykonują wydane nakazy i zalecenia w większości zgodnie z określonym terminem.
- Wszystkie gminy powiatu brzeskiego są zwodociągowane. Ogółem korzysta z wodociągu około 75% ludności, pozostała część ludności korzysta z własnych studni przydomowych. Corocznie następuje spadek liczby indywidualnych ujęć wodnych w obiektach użyteczności publicznej. Na ogół są to wodociągi produkujące poniżej 10 m³/dobę lub zaopatrujące mniej niż 50 osób. Stanowią one źródło zaopatrzenia w wodę dla zakładów produkcyjnych żywność, szkół przedszkoli, obiektów o charakterze turystyczno-wypoczynkowym, a zlokalizowanych w miejscowościach nie posiadających sieci wodociągowych.

6. HIGIENA PRACY

6.1 Warunki środowiska pracy oraz nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w tym produkty biobójcze kosmetyki.

Warunki pracy, to zagadnienie bardzo ważne z punktu widzenia zdrowia społeczeństwa. Działalność w zakresie higieny pracy skupiona jest przede wszystkim na ochronie zdrowia pracujących przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiska pracy w celu

zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych. Realizacja tego zadania odbywa się poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego, w ramach którego prowadzone są kontrole zakładów pracy pod kątem przestrzegania przepisów dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, m.in. ogólnych warunków BHP, badań profilaktycznych pracowników, badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy, oceny ryzyka zawodowego, zapewnienia środków ochrony zbiorowej oraz indywidualnej.

Ponadto do zakresu działania Sekcji Nadzoru Higieny Pracy (SNHP) PSSE w Brzesku w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących:

- przestrzegania, przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 22 lipca 2022 r. *o substancjach chemicznych i ich mieszaninach* (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1816), obowiązków wynikających z tej ustawy oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych;
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii* (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. *w sprawie prekursorów narkotykowych* oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r., określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi;
- zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii*;
- przestrzegania przepisów ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii*, dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie;
- wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;
- przestrzegania przepisów ustawy z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych (Dz.U. poz. 2227 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych (wersja przekształcona) (Dz.Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str.

59, z późn. zm.1)) w zakresie przestrzegania obowiązku prawidłowego oznakowania, o którym mowa w art. 19 tego rozporządzenia.

W 2024 r. w powiecie brzeskim skontrolowano ogółem 183 zakłady pracy/firmy, w których ogółem przeprowadzono 225 kontroli.

Prowadzone czynności kontrolne dotyczyły warunków pracy w zakresie ogólnych warunków BHP oraz oceny narażenia zawodowego pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy (chemiczne, fizyczne, rakotwórcze, biologiczne), jak również przestrzegania przez podmioty gospodarcze przepisów dotyczących prekursorów narkotykowych kat. 2 i 3, produktów biobójczych (w tym kontrole tematyczne, będące wynikiem zatruc fosforem glinu i difosforem trimagnezu oraz związane z wycofaniem konkretnych produktów biobójczych), substancji chemicznych i ich mieszanin (w tym wprowadzanie do obrotu sprzętu sportowego zawierającego przekroczone zawartości ftalanów) oraz produktów kosmetycznych (w tym pobór próbek kosmetyków w zakresie i zgodnie z grafiką wskazanym przez WSSE w Krakowie).

W 2024 r. w ewidencji SNHP terenu powiatu brzeskiego znajdowało się 876 obiektów, w których przeprowadzono wspomniane już 225 kontroli. W wyniku tych kontroli w 18 zakładach stwierdzono nieprawidłowości – wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych po upływie terminu ważności, brak aktualnych wyników pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy, warunki techniczne pomieszczenia pracy, brak rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy i kart badań i pomiarów, przekroczenie stężenia manganu na stanowisku pracy, brak rejestrów dotyczących czynników rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych, brak zgłoszenia informacji o tych czynnikach do MPWIS, brak oceny ryzyka zawodowego.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 9 decyzji nakazujących usunięcie tych nieprawidłowości oraz 18 decyzji płatniczych na łączną kwotę 5976,00 zł.

Ponadto w ramach nadzoru nad kosmetykami pobrano do badań 11 próbek kosmetyków – w kierunku mikrobiologii i fizykochemii.

W ramach nadzoru nad środkami zastępczymi przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne dotyczące wprowadzania do obrotu środków zastępczych zawierających w składzie kwas ibotenowy i muscymol w postaci grzyba muchomora czerwonego, które nie wykazały wprowadzania do obrotu tych środków.

Podczas wszystkich kontroli udzielano porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi, (zgodnie z art. 6 pkt 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej).

6.2 Choroby zawodowe

W 2024 r. prowadzono 19 postępowań w spr. chorób zawodowych. W ich wyniku, na terenie powiatu brzeskiego, stwierdzono 6 chorób zawodowych, czyli uznano, że choroba jest wynikiem szkodliwego oddziaływania czynników środowiska pracy (4 - zakażenie wirusem SARS-CoV-2 w miejscu pracy – poz. 26 wykazu i 2 – borelioza - poz. 26 wykazu).

Nie wydano żadnej decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

13 postępowań nadal jest w toku (alergiczne kontaktowe zapalenie skóry 1 – przypadek, kontaktowe zapalenie skóry z podrażnienia – 1 przyp., covid – 6 przyp., borelioza - 1 przyp. zespół cieśni w obrębie nadgarstków – 3 przyp., przewlekłe zapalenie okołostawowe barku – 1 przyp.).

Ponadto PPIS w Brzesku uczestniczył w 2 postępowaniach prowadzonych przez innych PPIS (w ramach pomocy prawnej).

7. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Obszar działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego (zns) koncentruje się na realizacji zadań nakreślonych w czterech głównych kategoriach, które zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej*, tworzą:

- a) opiniowanie projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
 - uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- b) uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:
 - budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych,
 - nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie;
 - uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych oraz środków komunikacji lądowej;
 - inicjowanie przedsięwzięć oraz prac badawczych w dziedzinie zapobiegania negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

7.1. Uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W czterech przypadkach dokonano uzgodnień projektów *miejscowych planów*

zagospodarowania przestrzennego, obejmujących obszary położone w gminach: Brzesko, Borzęcin i Szczurowa. W każdym z przypadków uzgodnienia dotyczyły zmian obowiązujących planów, odpowiednio o charakterze punktowym, które koncentrowały się w obszarze pojedynczych działek gruntowych, gdzie jednostka samorządowa poszerzała lub dookreślała przeznaczenie terenu oraz zmian o charakterze lokalnym, w szczególności związanych z przewidywaną eksploatacją złóż kopali (gmina Borzęcin), jak też planowaną lokalizacją instalacji odnawialnych źródeł energii, innych niż elektrownie wiatrowe. Nie opiniowano gminnych planów ogólnych.

Ponadto działając w oparciu o kompetencje wynikające z ustawy z dnia 2 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, w pięćdziesięciu jeden przypadkach zns opracowywał stanowiska w kwestii oceny konieczności nałożenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia, w żadnym przypadku nie rekomendując zasadności przeprowadzenia oceny środowiskowej. Działając na podstawie art. 3 pkt 1a ustawy z dnia 14 marca 1985 roku *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej*, w związku z art. 53 ust. 4 pkt 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dokonano pozytywnego uzgodnienia stu siedemnastu projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz pięćdziesięciu siedmiu projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Uzgodnień o jakich mowa wyżej dokonywano każdorazowo w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego*. Uzgodnień dokonano na wniosek Burmistrza Czchowa, Burmistrza Brzeska i Wójta Gminy Szczurowa, reprezentujących gminy powiatu brzeskiego, nieposiadające planów zagospodarowania przestrzennego, pokrywających całe przynależne im administracyjnie obszary.

7.2. Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W okresie sprawozdawczym brzeski nadzór zapobiegawczy dokonał trzydziestu uzgodnień dokumentacji projektowej obiektów użyteczności publicznej, oceniając zgodność zaproponowanych w niej rozwiązań architektoniczno-budowlanych z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi. W czterdziestu siedmiu przypadkach opiniowano stan sanitarny istniejących obiektów oraz budynków użyteczności publicznej, uzgadniając możliwość uruchomienia w nich działalności o charakterze handlowo-usługowym.

Czterokrotnie opiniowano warunki sanitarne, związane z organizacją imprez masowych w gminach: Brzesko, Szczurowa, Borzęcin i Gnojnik.

7.3. Uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzesku, zgodnie z kompetencją umocowaną w art. 56 ust.1 *Prawa budowlanego* oraz art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o *Państwowej Inspekcji Sanitarnej* uczestniczył czynnie, w tym poprzez podjęte działania kontrolne i wydane stanowiska, w dopuszczeniu do użytkowania trzydziestu jeden obiektów budowlanych z pięćdziesięciu czterech ogółem zgłoszonych przez inwestorów, głównie obiektów oraz budynków o przemysłowym i usługowym przeznaczeniu.

Przeprowadzone w obiektach oględziny każdorazowo potwierdzały zgodność zrealizowanych prac budowlanych z zatwierdzonymi projektami, szczególnie w obszarach odnoszących się do aspektów sanitarnych związanych z ich użytkowaniem, a wprowadzane w toku prac budowlanych, zmiany do pierwotnych wersji projektów budowlanych, nie kolidowały z wymaganiami higieniczno-zdrowotnymi.

W związku z prowadzonymi postępowaniami w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 37 kontroli. W istotnej liczbie przypadków w przeprowadzanych kontrolach współuczestniczył przedstawiciel właściwej sekcji nadzoru bieżącego.

7.4. Współpraca organami administracji państwowej i samorządowej.

Współpraca z lokalnymi organami administracji państwowej oraz samorządowej układała się poprawnie. Odpowiednio do bieżących potrzeb prowadzono regularne konsultacje z wydziałami ochrony środowiska organów samorządowych. Dla potrzeb usprawnienia obsługi stron i przyspieszenia terminów w podejmowaniu rozstrzygnięć administracyjnych, kopie opinii sanitarnych wydawanych w trybie art. 56 *Prawa budowlanego* przysyłano do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Ścisłe współpracowano z przedstawicielami Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, szczególnie w zakresie koordynacji terminów kontroli obiektów zgłaszanych do użytkowania przez Inwestorów, jak też wymiany informacji pokontrolnych.

7.5. Działania o charakterze konsultacyjnym i prewencja sanitarna.

Integralnym elementem działalności zns jest prowadzone poradnictwo sanitarne w zakresie szeroko pojętej prewencji sanitarnej, jak również bieżące konsultacje koncepcji projektowych, dokonywane wspólnie z zainteresowanymi stronami – projektantami i inwestorami, i które prowadzone są na etapie poprzedzającym ich późniejsze, formalne przedłożenie do uzgodnienia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzesku. Podstawową zaletą takiej formy poradnictwa jest możliwość uniknięcia przez zainteresowanych zastosowania wadliwych rozwiązań projektowych w planowanych obiektach, również takich które poprzez rażące naruszanie wymagań higieniczno-zdrowotnych, czy też uznanych i obowiązujących w praktyce projektowej standardów sanitarnych, powodowałyby niemożność ich pozytywnego uzgodnienia przez organ

Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a w konsekwencji powyższego rodził niepotrzebną zwłokę czasową na etapie ubiegania się przez inwestora o uzyskanie pozwolenia na budowę.

8. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Dane z programów zdrowotnych dotyczą roku szkolnego 2023/24- II półrocze i 2024/2025- pierwsze półrocze.

Obserwując i monitorując bieżące potrzeby zdrowotne społeczeństwa powiatu brzeskiego oraz działając wedle zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia i Ministerstwa Zdrowia, komórka Oświaty Zdrowotnej PSSE w Brzesku wykonuje działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych w myśl ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Działania podejmowane w ramach Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w 2024 roku:

8.1. Inicjowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie kampanii zdrowotnych oraz 11 programów profilaktycznych na terenie przedszkoli, szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych powiatu:

- „Czyste Powietrze Wokół Nas” – program edukacji antynikotynowej adresowany do przedszkolaków.

W roku szkolnym 2023/24 program realizowało 13 placówek przedszkolnych. Działaniami programowymi objętych zostało 475 dzieci.

W obecnym roku szkolnym (2024/2025) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 10 placówek przedszkolnych. Działaniami programowymi objętych zostanie 270 dzieci.

- „Skąd Się Biorą Produkty Ekologiczne” –ogólnopolski program edukacyjny skierowany dla przedszkolaków opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W roku szkolnym 2023/2024 program realizowało 9 placówek przedszkolnych. Działaniami programowymi objęto 433 dzieci.

W obecnym roku szkolnym (2024/2025) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 12 placówek przedszkolnych. Działaniami programowymi objętych zostanie 397 dzieci.

- „Nie Pal Przy Mnie Proszę” – program edukacji antynikotynowej adresowany do uczniów klas I-III szkół podstawowych.

W roku szkolnym 2023/2024 Program realizowało 22 szkół podstawowych. Działaniami programowymi objętych zostało 855 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2024/2025) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 16 szkół podstawowych. Działaniami programowymi objętych zostanie 465 uczniów.

- „Znajdź Właściwe Rozwiązanie” – program edukacji antynikotynowej adresowany do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych

Program realizowało 12 szkoły podstawowe. Działaniami programowymi objętych zostało 500 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2024/2025) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 11 szkół podstawowych. Działaniami programowymi objętych zostanie 691 uczniów.

- „Bieg Po Zdrowie” – program edukacji antynikotynowej adresowany do uczniów klas IV szkół podstawowych.

W roku szkolnym 2023/2024 Program realizowało 10 szkół podstawowych. Działaniami programowymi objętych zostało 157 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2024/2025) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 11 szkół podstawowych. Działaniami programowymi objętych zostanie 223 uczniów.

- „Trzymaj Formę” program profilaktyczny o zdrowym odżywianiu i aktywności fizycznej adresowany do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych.

W roku szkolnym 2023/2024 program realizowało 27 szkół podstawowych.

Działaniami programowymi objętych zostało 1450 uczniów szkół podstawowych.

W obecnym roku szkolnym (2024/2025) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 20 szkół podstawowych. Działaniami programowymi objętych zostanie 1380 uczniów szkół podstawowych.

- „ARS, czyli jak dbać o miłość?” - program edukacyjny zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

W roku szkolnym 2023/2024 Program realizowało 6 szkół. Działaniami programowymi objętych zostało 556 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2024/2025) wzięcie udziału w programie zadeklarowały 3 szkoły. Działaniami programowymi objętych zostanie 214 uczniów.

- „Wybierz Życie Pierwszy Krok” program profilaktyki raka szyjki macicy skierowany do klas VIII SP oraz klas I szkół ponadpodstawowych.

Program realizowało 8 szkół (4 szkoły podstawowe i 4 ponadpodstawowe).

W obecnym roku szkolnym (2024/2025) wzięcie udziału w programie zadeklarowały 2 szkoły. Działaniami programowymi objętych zostanie 82 uczniów.

- „Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania HIV”.

W roku szkolnym 2023/2024 program realizowały 4 szkoły. Działaniami programowymi objętych zostało 268 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2024/2025) wzięcie udziału w programie zadeklarowały 2 szkoły. Działaniami programowymi objętych zostanie 214 uczniów.

- „Znamie! Znam je?” - program wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka skierowany do uczniów klas 8-nych szkół podstawowych oraz 1-wszych klas szkół ponadpodstawowych.

W roku szkolnym 2023/2024 Program realizowało 18 szkół. Działaniami programowymi objętych zostało 779 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2024/2025) wzięcie udziału w programie zadeklarowało 18 szkół. Działaniami programowymi objętych zostanie 709 uczniów.

- „Podstępne WZW”- program wiedzy z zakresu profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

W roku szkolnym 2023/2024 program realizowały 3 szkoły. Działaniami programowymi objętych zostało 117 uczniów.

W obecnym roku szkolnym (2024/2025) wzięcie udziału w programie zadeklarowały 2 szkoły. Działaniami programowymi objętych zostanie 100 uczniów.

8.2. Realizowanie kampanii społecznych w obszarze profilaktyki chorób i promocji zdrowia, poprzez aktywny udział i aktywizację środowisk w ramach obchodów m.in.:

- „Europejski Tydzień Walki z Rakiem Szyjki Macicy.”

W ramach Europejskiego Tygodnia Walki z Rakiem Szyjki Macicy ogłoszono prezentację, w której zawarto informacje: czym jest nowotwór szyjki macicy, jakie są jego przyczyny (wirus HPV), jaka jest profilaktyka (w tym cytologia- demonstracja szczoteczek cytologicznych oraz szczepienia przeciw HPV), leczenie. Prezentację ogłoszono w 3 szkołach- 5 grup młodzieży klas 7-myh i 8-myh, łącznie 94 słuchaczy.

- „Bezpieczne Ferie”.

Interwencja nieprogramowa mająca na celu przekazanie podstawowych informacji dotyczących bezpieczeństwa młodych ludzi przebywających na feriach. W tym celu pracownik oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przygotował prezentację multimedialną poruszającą między innymi: zasady bezpiecznego korzystania ze stoków narciarskich, lodowisk, cyberbezpieczeństwa, zagrożenia związane z zabawą na świeżym powietrzu (odmrożenia, niebezpieczne zamrożnięte zbiorniki wodne, urazy podczas zjazdów na sankach i nartach w miejscach do tego nie przeznaczonych) itp. Podczas prezentacji zaprezentowano różnego rodzaju odblaski i światełka zwiększające widoczność a tym samym bezpieczeństwo na drodze. W prezentacji oraz pogadance wzięło udział 14 grup dzieci/młodzieży w wieku między 6-17 lat tj. 497 osób

- Obchody „Światowego Dnia Zdrowia”

Tegoroczny światowy dzień zdrowia przebiegał pod hasłem „Moje Zdrowie- Moje prawo”. Z tego względu pracownik oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przygotował prezentację multimedialną, w której zawarł informację: czym zajmuje się Światowa Organizacja Zdrowia

i dlaczego powstała, czego dotyczy artykuł 68 „Prawo do ochrony zdrowia”, profilaktyki uzależnień (w tym od e-papierosów i mediów społecznościowych), profilaktyka zdrowia psychicznego, zdrowe odżywianie oraz ruch. Akcja skierowana została do uczniów szkół branżowych. W zajęciach udział wzięły 3 szkoły branżowe (wszystkie w powiecie). Prezentację wygłoszono 6 grupom słuchaczy tj. 148 uczniom.

Przesłano pismo do wszystkich placówek edukacyjnych powiatu brzeskiego z zachęceniem powyższych do włączenia się obchody Światowego Dnia Zdrowia.

- Konkurs wiedzy „Szczepienia ratunkiem dla świata”.

Adresatami autorskiego konkursu byli uczniowie klas 8-myh i 1-wszych szkół ponadpodstawowych. Konkurs miał formę testu zawierającego 30-ści pytań zamkniętych dotyczących szeroko pojętej wiedzy z zakresu szczepień. W konkursie wzięło udział 38 uczniów z czego wyłoniono 6 laureatów (dwa miejsca pierwsze, 4 miejsca drugie, jedno miejsce trzecie). Laureatom wręczono nagrody zakupione z pozyskanych wcześniej od Starosty Powiatu środków finansowych oraz własnoręcznie przygotowane dyplomy.

- Obchody „Europejskiego Tygodnia Szczepień.”

W ramach obchodów Europejskiego Tygodnia Szczepień pracownik oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia odwiedził 4 placówki przedszkolne, w których przeprowadził pogadankę na temat szczepień (czym są szczepienia, jak działają, dlaczego są aż tak ważne). Oprócz wykładu i wymiany spostrzeżeń ważnym punktem spotkania było wspólne dmuchanie baloników przygotowanych specjalnie na obchody Europejskiego Tygodnia Szczepień. W spotkaniach uczestniczyło łącznie 95 dzieci.

Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przygotował i rozesłał do wszystkich placówek oświatowych powiatu pismo zachęcające do podjęcia inicjatyw związanych z obchodami Europejskiego Tygodnia Szczepień.

Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadził akcję promującą obchody Europejskiego Tygodnia Szczepień poprzez rozdawanie dedykowanych temu wydarzeniu baloników oraz informowaniu o znaczeniu szczepień ochronnych w jednej ze szkół podstawowych powiatu brzeskiego.

- Profilaktyka zdrowego odżywiania.

Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przygotował autorską prezentację dotyczącą szeroko pojętego zdrowego odżywiania skierowaną do najmłodszych uczniów szkoły podstawowej (klasy „0”, klasy 1-wsze, 2-gie, 3-cie). Prezentację przeprowadzono w trzech grupach (łącznie 131 uczniów), po której był czas na zadawanie pytań i udzielanie odpowiedzi oraz wymianę spostrzeżeń dotyczących nawyków żywieniowych słuchaczy.

- Obchody „Światowego Dnia Bez Tytoniu”

W ramach obchodów „Światowego dnia bez tytoniu” przeprowadzono autorską prezentację skierowaną do uczniów brzeskiego liceum. Prezentację wygłoszono dwukrotnie (dwie grupy młodzieży po dwie klasy), łącznie około 100 osób. Po prezentacjach wyznaczono specjalny pokój, gdzie anonimowo każdy chętny uczeń mógł dokonać pomiaru CO w wydychanym powietrzu oraz porozmawiać na tematy związane z uzależnieniem od nikotyny (z możliwości tej skorzystało 30 osób).

- Obchody „Dnia Dziecka BOSiR”

Podczas zorganizowanych przez BOSiR obchodów „Dnia Dziecka” przygotowano stoisko - namiot Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, gdzie przygotowano interesujące materiały przeznaczone dla konkretnych grup wiekowych. Dla najmłodszych dostępne były malowanki profilaktyczne i drobne upominki, dla trochę starszych quiz profilaktyczny, krzyżówka dotycząca szkodliwości środków psychostymulujących. Rodzice również mogli sprawdzić swoją wiedzę w zakresie profilaktyki wypełniając test jednokrotnego wyboru i zdobywając kolejną nagrodę dla swojej pociechy. Każdy dorosły opiekun dodatkowo otrzymał ulotkę profilaktyczną: „Patent na bezpieczne wakacje” oraz broszurkę „Nie pozwól odlecieć swojemu sześciciu”. Stałym punktem corocznych obchodów jest akcja „Jabłko zamiast papierosa”. Wśród dorosłych uczestników eventu rozdano jabłka z naklejkami „Światowy Dzień Bez Papierosa, PSSE Brzesko” nawiązując do obchodów „Światowego Dnia Bez Tytoniu”.

- „Bezpieczne wakacje”

Interwencja nieprogramowa skierowana do młodych ludzi odbywających wakacje zorganizowane na terenie powiatu brzeskiego oraz dzieci przedszkolnych przebywających na letnich dyżurach. Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadził 11 pogadanek z prezentacją autorskich materiałów graficznych i przeprowadzeniem ciekawych doświadczeń oraz dystrybucją materiałów profilaktycznych. W przedsięwzięciu wzięło udział 260 młodych ludzi w wieku między 4 a 17 lat. Dzieci i młodzież dowiedzieli się między innymi jak dbać o higienę rąk i dlaczego warto, jakie są podstawy zachowania bezpieczeństwa podczas burzy, co należy zrobić, aby uchronić się przed kleszczami, zasady bezpiecznego korzystania z kąpieli słonecznych i wodnych, bezpieczeństwo w sieci i w kontaktach z obcymi. W trakcie spotkań realizowano również tematy kampanii #PlantHealthForLife, #SafeToEat oraz „Zajadam się

zdrowiem". W ramach tych akcji przedstawiono odpowiednio takie zagadnienia jak: zagrożenia płynące z przywożenia roślin z zagranicznych wycieczek (egzotyczne choroby roślin, gatunki roślin ekspansywnych zagrażających naszym rodzimym roślinom), przygotowano ulotkę z zasadami higienicznego przygotowania posiłków dla rodziców dzieci przedszkolnych, omówiono zasady zdrowego żywienia na podstawie talerza zdrowia. Ponad to przekazano materiały edukacyjne (plakat, ulotki i kolorowanki): „Patent na bezpieczne wakacje” (235 sztuk), „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu” (140 sztuk), „Zaśłoń się” „Myję ręce, bo wiem więcej” (22 sztuki), „Rusz głową, bądź sobą, łap słońce”.

- Kampania profilaktyki raka piersi „Ja już, a Ty?”

Prelekcje

Przeprowadzenie dwóch prelekcji z autorską prezentacją dotyczącą profilaktyki raka piersi wśród uczniów klas 8-myh oraz rozdanie przygotowanych wcześniej ulotek z instrukcją samobadania piersi.

Konferencja

Zorganizowano konferencję będącą częścią akcji profilaktycznej „Ja już, a Ty?”. W konferencji wzięło udział około 80 uczniów trzech szkół ponadpodstawowych. W konferencji wzięło udział pięciu prelegentów z czego trzech zostało zaproszonych z zewnątrz. Pracownik OZiPZ przygotował prezentację dotyczącą działań edukacyjnych podejmowanych w ramach kampanii na terenie powiatu brzeskiego. Każdy z uczestników otrzymał ulotkę dotyczącą profilaktyki raka

- Konkurs wiedzy „Zdrowie w Twoich Rękach- konkurs wiedzy o szczepieniach”.

Adresatami autorskiego konkursu byli uczniowie klas 8-myh i 1-wszych szkół ponadpodstawowych. Konkurs miał formę testu zawierającego 28 pytań zamkniętych oraz 2-wóch otwartych dotyczących wiedzy z zakresu szczepień ze szczególnym uwzględnieniem szczepień ekspozycyjnych oraz szczepień dedykowanych kobietom w ciąży i osobom dorosłym. Pytania własnego autorstwa. W konkursie wzięło udział 19 uczniów, z czego wyłoniono 3 laureatów. Laureatom wręczono nagrody zakupione z pozyskanych wcześniej od Starosty środków finansowych oraz własnoręcznie przygotowane dyplomy.

- Profilaktyka zaburzeń odżywiania

Przeprowadzono autorską prezentację dotyczącą zaburzeń odżywiania wśród młodzieży klas 7 i 8- myh szkoły podstawowej nr 1 w Brzesku z podziałem na dwie grupy. W wydarzeniu wzięło udział 90 uczniów.

- Profilaktyka zdrowego odżywiania.

Przeprowadzenie trzech autorskich prezentacji dla trzech grup uczniów szkoły Podstawowej w Gnojniku z podziałem na grupy wiekowe 0-3, 4-6, 7-8 traktujących o podstawowych zasadach żywienia, omówienie „talerza zdrowia”, zwrócenie uwagi na pułapki żywieniowe wśród proponowanych na półkach sklepowych produktów spożywczych, odpowiadanie na liczne pytania młodych ludzi dotyczące prawidłowego odżywiania.

Przeprowadzanie prezentacji skierowanej do 15-stu dzieci przedszkolnych (6 latków)

- Profilaktyka użytkowania telefonów komórkowych i Internetu wśród dzieci

Przeprowadzenie autorskiej prezentacji dotyczącej świadomego korzystania z telefonów komórkowych i Internetu. W prezentacji uczestniczyło 25 dzieci (5, 6 latków) z przedszkola w Mokrzych. W trakcie prezentacji dzieci dowiedziały się m.in. jak mądrze wybierać oglądane treści, jaki wpływ na zdrowie ma emitowane niebieskie światło, jak długo można korzystać bez przerwy z telefonu i kiedy z niego nie korzystać.

- Obchody „Światowego Dnia Rzucania Palenia”

W ramach obchodów „Światowego Dnia Rzucania Palenia” przeprowadzono autorską prezentację skierowaną do uczniów Zespołu Szkół Technicznych i Branżowych. Prezentację wygłoszono trzykrotnie (po trzy klasy na każdej prezentacji), łącznie około 200 osób. Po prezentacjach każda z chętnych młodych osób mogła zbadać poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu za pomocą Smokerlyzera.

Przeprowadzenie pogadanki z elementami prezentacji wśród 7-dmii uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego w Złotej oraz pomiar poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu za pomocą Smokerlyzera.

Ponad to:

- koordynowano działalność w mediach społecznościowych (posty udostępniane oraz własnego autorstwa)
- przeprowadzono 52 wizyty

9. PUNKT PRZYJMOWANIA PRÓBEK I WYDAWANIA WYNIKÓW

PPPiWW jest komórką organizacyjną Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzesku.

Podstawową działalnością komórki jest:

9.1. Przyjmowanie próbek:

- kału oraz wymazów z kału do badań w kierunku nosicielstwa pałeczek *Salmonella* sp. i *Shigella* sp. od osób:
 - objętych nadzorem epidemiologicznym (nadzorowych)
 - prywatnych (w celu wydania orzeczenia do celów sanitarno-epidemiologicznych)

- wody:
 - w kierunku przydatności wody do spożycia z wodociągów publicznych, lokalnych oraz studni,
 - basenowej,
 - ciepłej użytkowej w kierunku bakterii z rodzaju Legionella sp.
- próbek żywnościowych.

9.2. Wydawanie Raportów z badań.

9.3. Koordynowanie poboru próbek z terenu powiatu brzeskiego.

W 2024 roku w PPPiWW przyjął i przekazał do Laboratorium WSSE Kraków następujące ilości próbek (na podstawie druków MZ-45 i rejestru próbek):

a) kału i wymazów z kału

NADZÓR razem	398
Uczeń	177
Chory	0
Ozdrowieniec	57
Osoba ze styczności	98
Nosiciel	66
ZLECONE	2055
IŁOŚĆ PRÓB RAZEM	2453

b) wody wg zakresu badawczego

Monitoring kontrolny(Grupa A)	94
Monitoring przeglądowy(Grupa B)	15
Basen	9
Ciepła użytkowa	47
Próbki interwencyjne(doraźne)	-
RZEKA	4
Kąpielisko	2
Razem	171

c) próbek żywnościowych wg kierunku badań

Mikrobiologia	95
Metale	10
Witaminy	4
Substancje dodatkowe	6
WWA	2
Antybiotykooporność	2

Pestycydy	8
3 MCPD	1
GMO	3
Parametry jełczenia	2
Kontakty z żywnością	7
Żywność dla określonych grup	1
Histamina	9
Radiologia	1
Skażenie promieniotwórcze	1
Alkaloidy tropanowe	2
Dorażne	1
Azotany	2
Mikotoksyny	7
Kryteria czystości	2
RAZEM	168

10. OGÓLNA OCENA STANU SANITARNOHIGIENICZNEGO POWIATU I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ :

Stan sanitarno-higieniczny powiatu brzeskiego w 2024 roku utrzymywał się na poziomie **dobrym**.